

Täysistunto

Torstai 6.10.2016 klo 16.00—18.33

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 28 §:n ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 129/2016 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 21/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 21/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

17.37 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoliikennerekisteristä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on tehostaa ajoneuvojen sähköisiä rekisteröintimenettelyitä. Uudella lailla edistettäisiin hallitusohjelman tavoitetta rakentaa julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi ja digitaalisiksi, että julkisen talouden kannalta välttämätön niin sanottu tuottavuusloikka onnistuisi. Tällä edistettäisiin myös hallitusohjelman tavoitetta tietojen sujuvasta siirtymisestä viranomaisten välillä. Tavoitteet ovat erittäin kannatettavia.

Tärkeimpänä kohtana pidän sitä, että esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto saisi Rajavartiolaitokselta ja Tullilta opetusluvan, taksinkuljettajan ajoluvan ja liikenneopettajan luvan myöntämiseen sekä autokoululupiin liittyvää soveltuvuusharkintaa varten tarvittavat rikostiedot. Tämä esitys onnistuessaan lisääkin viranomaistoiminnan kustannustehokkuutta ja parantaa rekisterien luotettavuutta muun muassa lisäämällä rekisteritietojen siirtämistä viranomaisten välillä. Tämän pitäisi olla meidän kaikkien etu, ja jo tässä vaiheessa kiitän hallitusta hyvästä esityksestä, joka toivottavasti menee maaliin saakka.

Liikennesektorin viranomaistoimintaa ja palveluja tulee tehostaa ja kehittää jatkossakin purkamalla tarpeetonta säätelyä ja edistämällä sähköisten menettelyjen ja palvelujen käyttöä. Toivonkin, että tällaisia esityksiä tulee hallitukselta jatkossakin lisää.

17.39 **Antti Kurvinen kesk:** Arvoisa puhemies! Voi kai todeta, että digiloikka etenee. Kaikki toimenpiteet, joilla saadaan nykyaikaisia sähköisiä teknologioita ja tätä meidän nettimailmaa hyödynnettyä enemmän viranomaistoiminnassa, pitää ehdottomasti ottaa käyttöön. Kyllä tässä on tainnut sillä lailla valitettavasti käydä — ihan lähimaihin, vaikkapa Viroonkin, verrattuna — että Suomi on vähän pudonnut tästä informaatioyhteiskuntien ja tie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 96/2016 vp

toyhteiskuntien kehityksestä ja nyt sitten joudumme Sipilän hallituksen johdolla kuromaan tätä välimatkaa pois, mutta onneksi tämmöisiä loikkia silti otetaan.

Kun me menemme maailmaan, jossa kaikki on tuolla kuidun päässä, tieto liikkuu ja informaatio liikkuu nopeasti verkoissa, niin tietosuoja on erittäin tärkeä asia, mutta siinäkin nyt Suomessa ehkä vähän tasapainoillaan sen kanssa, että miten meillä on riittävä suoja mutta että me emme sitten mene ihan älyttömyyksiin. Olen edustaja Kulmalan kanssa täysin samaa mieltä siitä, että kyllä pitää olla mahdollista joustavasti viranomaisten vaihtaa tietoja, että saadaan päätökset ihmisille ja yrityksille nopeasti ja että sitten myös turvallisuusviranomaiset, kuten vaikka Rajavartiolaitos tai sitten poliisi, voivat hoitaa oman tehtävänsä ja pitää meidän arkipäivän turvallisenä.

17.41 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Kuten edelliset puhujat ovat jo todenneet, tämä hallituksen esitys lisää viranomaistoiminnan kustannustehokkuutta ja parantaa myöskin rekisterien luotettavuutta. Se on hyvä asia. Tämä hallituksen esitys on nimenomaan sitä digiloikkaa eteenpäin, jota me kaipaamme, ja myöskin viedään eteenpäin, ei ainoastaan jäädä pohtimaan asioita.

Tällä hallituksen esityksellä tehostetaan muun muassa ajokortti- ja muita lupamenetelyjä. Sitä ajokortin ja muun luvan hakemista helpotetaan. Se on myöskin ihmisille, kansalaisille, hyvä asia, että ei tarvitse enää montaa kertaa käydä vaikkapa passikuvassa: siellä viranomaisten tiedostoissa ne tiedot välittyvät jo sujuvasti. Tällä esityksellä saadaan myös kustannussäästöjä sekä Trafille että sitä kautta kansalaisille, kansalaisten elämä myöskin helpottuu.

Sitten suhde hallitusohjelmaan. Tämä hallituksen esitys on myöskin sitä ihmisten arjen ja työn sujuvoittamista ja myöskin normien ja byrokratian purkamista. Tässä nimenomaan julkisten palveluiden rakentaminen tulee käyttäjälähtöiseksi ja ensisijaisesti digitaaliseksi, jotta me saamme onnistumaan sen tuottavuusloikan, jota tavoitellaan.

Tässä on hyvä asia myöskin se, että nyt julkinen hallinto sitoutuu kysymään kansalaisilta ja yrityksiltä samaa tietoa ainoastaan yhden kerran. Se on hyvä asia, ettei useasti tarvitse vaivata kansalaisia. Se on myöskin hyvä, että tietojen siirtyminen viranomaisten välillä nyt sujuvoituu.

17.43 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä lakiesitys ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain muuttamisesta on todella hyvä esitys ja vastaa hallitusohjelmassa mainittua digitalisoinnin tavoitetta. On erittäin hyvä asia, että tämäkin lakihanke vie meitä digitalisaatiossa pikkuisen eteenpäin, mutta onhan toisaalta kummallista, että tällä hetkellä me voimme esimerkiksi veroilmoituksen täyttää netissä aika pitkälti tai tehdä joitain muutoksia omiin verotietoihimme suoraan netissä ilman sen suurempaa vaivaa mutta sitten ajoneuvorekisteriasia on vähän toinen. Mutta nythän tässä sitä korjataan.

Tietenkin kun digitalisaatiota harjoitetaan ja viedään näitä asioita eteenpäin, me aina törmäämme tietosuoja-asiaan. Suomessa varsinkin terveydenhuoltopuolella tietosuoja on vietty älyttömän pitkälle, mikä sinänsä on hyvä asia. Se on myös intymiteettisuoja-asia: ihmisten tiedot eivät saa olla kaikkien käytettävissä, ja se on selvä asia. Mutta tämän viranomaispuolen hoitaminen niin, että voimme hoitaa näitä, vaikka autorekisteröintiasioita tai mitä muuta tahansa asiaa, digitaalisessa muodossa mahdollisimman juohevasti, palvelee tätä meidän Suomen yhteiskunnan kustannusten säästämistä. Meidän on pakko tähän mennä. Olemme jääneet valitettavasti aika pitkälti jälkeen muun muassa eteläisestä naapurista Vi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 96/2016 vp

rosta, jossa nämä asiat ovat paljon paljon pitemmällä kuin meillä. Vaikka olevinaan meillä Suomessa oltiin aikanaan digitalisaation esimerkkimaana, niin nyt olemme jääneet tässä asiassa jälkeen — mutta ei se mitään, onhan hiihtokilpailuissakin pieni jälkimatka vain innoke siihen, että hiihdetään vähän lujemmin.

Toivon, että tällaisia esityksiä hallitus tuo tämän hallituskauden aikana lisää ja sitten aikanaan, kun uusi hallitus vuosien, vuosien kuluttua aloittaa, se jatkaa tätä samaa linjaa.

17.44 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Digiloikkaan on helppo kyllä yhtyä. Me olimme aikanaan näissä asioissa varmasti edelläkävijöitä, Nokian ja monen muun johdolla otimme ensimmäisenä niitä käyttöön. Ja kun esimerkiksi eteläinen naapurimaamme, mihin edustaja Hoskonenkin viittasi, Viro, tuli myöhemmin, niin he saivat toki näin olleen parempaa ja uudempaa tekniikkaa ja teknologiaa käyttöön.

Meillä on nyt tällaisen päivittämisen paikka. Pidän tätä erittäin myönteisenä, että näitä järjestelmiä muutetaan sähköiseen muotoon, ja myös sitä, että ne keskustelisivat paremmin toistensa kanssa, ja myös sitä, että sähköiset rekisteriotteet tulevat, että enää ei tarvitse niitä autoihin printata, sillä ne löytyvät kuitenkin tänä päivänä jo kaikkien poliisiautojen yhteydestä, jos rekisteritietoja pitää tarkastaa.

Yksi sellainen asia, kun nämä nyt muuttuvat digitaalisiksi, on hallituksen suunnittelema, sinänsä minusta aika järjetön moottoripyörien vero, joka on itse asiassa syntymässä tietojeni mukaan sellaiseen malliin, että sitä ei voisikaan, niin kuin autot tällä hetkellä voidaan, ottaa pois rekisteristä, että veroa ei tulisi. Minä tiedän useita moottoripyöräharrastajia, joilla on lukuisia moottoripyöriä. He eivät voisi niitä pois saada, vaan heille tulee maksu, jos he eivät siirrä niitä esimerkiksi sitten sinne Viroon kirjoille. Onhan se aivan järjetöntä, jos meidän rekisterit ovat sähköiset, että näitä laitteita ei voida ottaa samalla tavalla kuin autoja pois käytöstä ja näin myös tuon käyttömaksun piiristä.

Kun tässä nyt puhutaan ajoneuvoliikennerekisteristä, niin haluan nostaa tämän esille, kun hallitus tätä mallia vielä valmistelee, että otettaisiin pohdintaan se, että myös moottoripyörille tämä vero olisi kohtuullinen ja järkevä, jos se on pakko käyttöön ottaa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 129/2016 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.